

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΣΤΗΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑ COVID-19

Στις 30 Ιανουαρίου 2021 δημοσιεύτηκε στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό *Nutrients* άρθρο Ελληνικής ερευνητικής ομάδας, που αποτελείται από τον **Κ. Α. Δημόπουλο** Ομότιμο Καθηγητή Βιοχημείας & Χημείας Τροφίμων του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Αθηνών, την **Σ. Αντωνοπούλου**, Καθηγήτρια Βιοχημείας του Τμήματος Επιστήμης Διαιτολογίας - Διατροφής του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου και τη Δρ **Παρασκευή Ντετοπούλου**, Κλινική Διαιτολόγο, Προϊσταμένη του Τμήματος Κλινικής Διατροφής στο ΓΝΑ Κοργιαλένιο Μπενάκειο με τίτλο "*Micronutrients, phytochemicals and Mediterranean diet: A potential protective role against COVID-19 through modulation of PAF actions and metabolism*" (Μικροθρεπτικά συστατικά, φυτοχημικά και μεσογειακή δίαιτα: Πιθανός προστατευτικός ρόλος κατά της COVID-19, μέσω της επίδρασής τους στη δράση και στο μεταβολισμό του PAF).

Η εν λόγω ομάδα, σε συνεργασία με τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου *Tufts* της Βοστώνης **Θεοχάρη Θεοχαρίδη**, έκανε μια νέα προσέγγιση στο θέμα του Coronavirus 2019, που δημοσιεύτηκε στο τέλος του 2020 στα διεθνή επιστημονικά περιοδικά *Clinical Therapeutics* και *BioFactors*. Ανέπτυξαν μια νέα θεωρία που προτείνει την εμπλοκή στην ασθένεια COVID-19, του ισχυρότατου φλεγμονώδους παράγοντα *Platelet-Activating Factor (PAF)* του οποίου τη δομή έχει ανακαλύψει ο Κ.Α.Δημόπουλος το 1979 στο *University of Texas at San Antonio*. Με τη θεωρία αυτή, συμπληρώνεται ο μηχανισμός εισόδου του ιού στα κύτταρα, αλλά και εξηγούνται επιπλοκές της ασθένειας COVID-19.

Το άρθρο τους στο *Nutrients* είναι επίκαιρο, γενικού ενδιαφέροντος και μπορεί το ευρύ κοινό να χρησιμοποιήσει τα συμπεράσματα, χωρίς να χρειάζεται να κατανοήσει επιστημονικές λεπτομέρειες. Σε αυτό το άρθρο, γίνεται ανασκόπηση που επικεντρώνεται στα θρεπτικά συστατικά της τροφής αλλά και της Μεσογειακής δίαιτας τα οποία είναι αναστολείς του PAF, με πιθανή αντι-COVID-19 δραστικότητα. Συμπερασματικά, προτείνεται μια υγιεινή διατροφή, που να περιλαμβάνει όμως όσο το δυνατόν περισσότερα τρόφιμα (που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο) τα οποία περιέχουν αναστολείς του PAF. Κάποια από αυτά τα θρεπτικά συστατικά μάλιστα, προτείνονται ήδη στην βιβλιογραφία και από άλλους ερευνητές για την πιθανή ευεργετική τους δράση στην πρόληψη ή/και μείωση των επιβλαβών επιπλοκών της πανδημίας COVID-19. Το άρθρο περιλαμβάνει και τις

τρέχουσες κλινικές μελέτες που πραγματοποιούνται με μερικά από τα προτεινόμενα συστατικά έναντι του COVID-19. Είναι αναμενόμενο ότι θα βοηθήσει πολύ προς αυτήν την κατεύθυνση η ανάπτυξη συμπληρωμάτων διατροφής με φυσικής προέλευσης αναστολείς του PAF, σε μεγαλύτερη περιεκτικότητα από αυτήν που υπάρχει στα κανονικά τρόφιμα.

Η αποδοχή της παραπάνω θεωρίας από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα φαίνεται και από το γεγονός ότι οι απόψεις της εν λόγω ερευνητικής ομάδας για τους αναστολείς του PAF, αρχίζει να βρίσκει εφαρμογή στην αντιμετώπιση της ασθένειας COVID-19. Συγκεκριμένα, καθηγητές ιατρικής General Practice του Vrije Universiteit, Brussels, συνέταξαν σε τρεις γλώσσες ένα κείμενο με οδηγίες που προορίζεται για τους ιατρούς τους, στο οποίο εκτός από τη φαρμακευτική αγωγή προτείνουν ότι μπορεί να συγχρηγηθούν και συμπληρώματα διατροφής με φυσικά συστατικά μεταξύ των οποίων και αναστολείς του PAF, παραθέτοντας τις παραπομπές από τις εργασίες της ομάδας. Το επόμενο βήμα, είναι η πειραματική επιβεβαίωση ή μη, όλων αυτών, εφαρμόζοντας την τεχνογνωσία που έχει αναπτύξει η εν λόγω ομάδα για τον PAF.